

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi maataloustuotteiden markkinajärjestelystä annetun lain muuttamisesta

Asia

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi maataloustuotteiden markkinajärjestelystä annetun lain muuttamisesta (HE 3/2018 vp).

Valiokuntakäsittely

Valiokunnan mietintö: Maa- ja metsätalousvaliokunta (MmVM 2/2018 vp).

Päätös

Eduskunta on hyväksynyt seuraavan lain:

Laki

maataloustuotteiden markkinajärjestelystä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan maataloustuotteiden markkinajärjestelystä annetun lain (999/2012) 3 §:n 18 kohta sekä 45 ja 46 f §, sellaisina kuin niistä ovat 3 §:n 18 kohta ja 46 f § laissa 1194/2013, sekä *muutetaan*, 3 §:n 12, 19, 20 ja 22 kohta, 12 d, 12 e, 19—25 ja 38 §, 40 §:n 1 momentti, 41, 42 ja 46 §, 46 b §:n 2 momentti, 56, 58, 58 b, 60, 73 ja 85 § sekä 87 §:n 1 momentin 2 ja 4 kohta, sellaisina kuin niistä ovat 3 §:n 12, 19 ja 22 kohta, 12 d ja 12 e §, 46 b §:n 2 momentti, 58 ja 58 b § sekä 87 §:n 1 momentin 2 ja 4 kohta laissa 1194/2013, 3 §:n 20 kohta laissa 937/2014, 22 ja 38 § osaksi laissa 1194/2013, 42 § osaksi laissa 569/2014, 56 § laeissa 1194/2013 ja 1074/2016, 60 § osaksi laissa 937/2014 sekä 85 § laissa 569/2014, seuraavasti:

3 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

12) *EU:n hedelmä- ja vihanneslainsäädännöllä* markkinajärjestelyasetuksen II osan I osaston II luvun 3 jakson, II osan II osaston I luvun, II osan I osaston III luvun, III osan I—III luvun ja IV osan I luvun hedelmä- ja vihannestuotteita koskevia säännöksiä, Euroopan parlamentin ja

Eduskunnan vastaus EV 12/2018 vp

neuvoston asetuksen (EU) N:o 1308/2013 täydentämisestä hedelmä- ja vihannesalan sekä hedelmä- ja vihannesjalostealan osalta, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1306/2013 täydentämisestä mainituilla aloilla sovellettavien seuraamusten osalta ja komission täytäntöönpanoasetuksen (EU) N:o 543/2011 muuttamisesta annettua komission delegoitua asetusta (EU) 2017/891 ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1308/2013 soveltamissäännöistä hedelmä- ja vihannesalan sekä hedelmä- ja vihannesjalostealan osalta annettua komission täytäntöönpanoasetusta (EU) 2017/892 sekä neuvoston asetuksen (EY) N:o 1234/2007 soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä hedelmä- ja vihannesalan sekä hedelmä- ja vihannesjalostealan osalta annettua komission täytäntöönpanoasetusta (EU) N:o 543/2011;

19) *EU:n ruhonluokituslainsäädännöllä* markkinajärjestelyasetuksen 10 artiklan, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1308/2013 täydentämisestä naudan-, sian- ja lampaanruhojen unionin luokitusasteikkojen sekä tiettyihin luokkiin kuuluvien ruhojen ja elävien eläinten markkinahintaselvitysten osalta annetun komission delegoidun asetuksen (EU) 2017/1182 ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1308/2013 soveltamissäännöistä naudan-, sian- ja lampaanruhojen unionin luokitusasteikkojen sekä tiettyihin luokkiin kuuluvien ruhojen ja elävien eläinten markkinahintaselvitysten osalta annetun komission täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2017/1184 säännöksiä;

20) *EU:n sokerituotantolainsäädännöllä* markkinajärjestelyasetuksen II osan II osaston II luvun 1 jakson säännöksiä sekä maataloustuotteiden yhteiseen markkinajärjestelyyn liittyvien tiettyjen tukien ja vientitukien vahvistamista koskevien toimenpiteiden määrittämisestä annettua neuvoston asetusta (EU) N:o 1370/2013, neuvoston asetuksen (EY) N:o 318/2006 soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä sokerin sisämarkkinoiden ja kiintiöjärjestelmän hallinnoinnin osalta annettua komission asetusta (EY) N:o 952/2006 ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 318/2006 täytäntöönpanoa koskevista yksityiskohtaisista säännöistä kiintiön ulkopuolisen tuotannon osalta sokerialalla annettua komission asetusta (EY) N:o 967/2006 sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusten (EU) N:o 1307/2013 ja (EU) N:o 1308/2013 soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä komissiolle toimitettavien tietojen ja asiakirjojen tiedoksi-antamisen osalta sekä useiden komission asetusten muuttamisesta ja kumoamisesta annetun komission täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2017/1185 sokerialan tuotteita koskevia säännöksiä;

22) *EU:n kaupanormilainsäädännöllä* markkinajärjestelyasetuksen 73—123, 147 ja 223 artiklan ja 230 artiklan 1 kohdan c alakohdan ja horisontaaliasetuksen 59, 89 ja 90 artiklan ja niiden täytäntöönpanosta annetun sekä vanhan markkinajärjestelyasetuksen nojalla annetun EU:n lainsäädännön maataloustuotteiden kaupan pitämisen vaatimuksia ja viinialan tuotteiden nimityksiä, merkintöjä, valmistusmenetelmiä, rypälelajikkeita, tietojen ilmoittamista, saateasiakirjojen käyttöä ja tietojen kirjaamista koskevia säännöksiä;

12 d §

Jäsenyys hedelmä- ja vihannesalan tuottajaorganisaatiossa

Hedelmä- ja vihannesalan tuottajaorganisaatiossa voi tuottajajäsenien lisäksi olla osakkaina tai jäseninä vähäisessä määrin myös muita toimijoita, jotka sitoutuvat noudattamaan tuottajaorganisaation sääntöjä. Muu toimija ei kuitenkaan voi olla tukku- tai vähittäiskaupan alalla taikka jake-

Eduskunnan vastaus EV 12/2018 vp

lualalla toimiva luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö. Muiden toimijoiden enimmäismäärästä voidaan antaa tarkempia säännöksiä valtioneuvoston asetuksella EU:n lainsäädännössä säädettyissä rajoissa.

Hedelmä- ja vihannesalan tuottajaorganisaatio voi säännöissään vahvistaa EU:n hedelmä- ja vihanneslainsäädännössä tarkoitettua tuottajajäsenen eroamisaikaa pidemmän määräajan, joka voi kuitenkin olla enintään kuuden kuukauden pituinen.

Osakkaiden ja jäsenten äänivalta on järjestettävä hedelmä- ja vihannesalan tuottajaorganisaation säännöissä siten, että se varmistaa täysimääräisesti tuottajajäsenten vaikutusmahdollisuudet organisaation päätöksenteossa. Äänivaltaa koskevista vaatimuksista voidaan antaa tarkempia säännöksiä valtioneuvoston asetuksella EU:n lainsäädännössä säädettyissä rajoissa.

12 e §

Hedelmä- ja vihannesalan suoramyynä

Hedelmä- ja vihannesalan tuottajajäsen voi EU:n hedelmä- ja vihanneslainsäädännössä tarkoitettua tavalla myydä tuotteistaan suoraan kuluttajille enintään 25 prosentin osuuden.

19 §

Hedelmä- ja vihannesalan tuottajaorganisaation toimintaohjelma

Maaseutuvirasto hyväksyy hakemuksesta tukea hakevan hedelmä- ja vihannesalan tuottajaorganisaation laatiman toimintaohjelman, jos toimintaohjelma täyttää EU:n hedelmä- ja vihanneslainsäädännössä ja tässä luvussa tarkoitettua seuraavia seikkoja koskevat vaatimukset:

- 1) alkutilanteen kuvaus, toimintaohjelman tavoitteet ja tavoitteiden toteutumisen arvioinnissa käytettävät kriteerit;
- 2) toimintaohjelman kesto;
- 3) toteutettavat toimenpiteet, kustannukset ja rahoitus;
- 4) selvitys toimintarahaston perustamisesta ja tuottajaorganisaatiolta edellytettävät sitoumukset.

Hedelmä- ja vihannesalan tuottajaorganisaation on toimintaohjelman hyväksymistä koskevassa hakemuksessa esitettävä hyväksymisen edellytyksiä koskevat tiedot. Maaseutuvirasto voi antaa tarkempia määräyksiä esitettävistä tiedoista.

Toimintaohjelman hyväksymisen hakemisen määräajasta säädetään EU:n hedelmä- ja vihanneslainsäädännössä. Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa EU:n hedelmä- ja vihanneslainsäädännössä sallittuja säännöksiä myöhäisemmästä määräajasta, jos tämä on tarpeen sen varmistamiseksi, että tuottajaorganisaatiolla on riittävästi aikaa koota ilmoitettavat tiedot.

20 §

Hedelmä- ja vihannesalan tuottajaorganisaation tukikelpoiset toimenpiteet

Tuottajaorganisaatitukea voidaan myöntää hyväksytyyn toimintaohjelmaan sisältyvien seuraavien EU:n hedelmä- ja vihanneslainsäädännössä tarkoitettujen toimenpiteiden toteuttamisesta aiheutuneiden kulujen korvaamiseen:

Eduskunnan vastaus EV 12/2018 vp

- 1) tuotannonsuunnittelu;
- 2) tuotteiden laadun parantaminen tai säilyttäminen;
- 3) kaupan pitämisen parantaminen;
- 4) tutkimus tai koetutanto;
- 5) koulutus tai neuvontapalvelujen lisääminen;
- 6) markkinoiden kriisinehkäisyyn ja hallintaan liittyvä satovakuutus;
- 7) ympäristötoimi.

Edellä 1 momentissa tarkoitetuista tukikelpoisista toimenpiteistä voidaan antaa tarkempia säännöksiä valtioneuvoston asetuksella EU:n lainsäädännössä säädetyissä rajoissa.

Tuottajaorganisaatiotukea ei voida myöntää toimenpiteelle, johon on saatu muuta julkista rahoitusta. Muista tukikelpoisista toimenpiteistä koskevista rajoituksista säädetään EU:n hedelmä- ja vihanneslainsäädännössä.

21 §

Hedelmä- ja vihannesalan tuottajaorganisaation tukikelpoiset ympäristötoimet

Tuottajaorganisaatiotukea voidaan myöntää hedelmä- ja vihannesalan tuottajaorganisaatiolle toimintaohjelmaan sisältyvien ympäristötoimien toteuttamisesta aiheutuneiden lisäkustannusten tai tulon menetysten korvaamiseen, jos toimi koskee:

- 1) ilmastonmuutoksen hillitsemistä;
- 2) luonnonsuojelua ja biologista monimuotoisuutta;
- 3) ympäristön, terveyden tai elämänlaadun kohentamista;
- 4) luonnonvarojen suojelua;
- 5) jätteiden käsittelyä; tai
- 6) ympäristötoimiin liittyvää koulutusta tai neuvontaa.

Edellä 1 momentissa tarkoitetuista tukikelpoisista ympäristötoimista annetaan tarkempia säännöksiä valtioneuvoston asetuksella EU:n lainsäädännössä säädetyissä rajoissa.

Hedelmä- ja vihannesalan tuottajaorganisaation on toteutettava vähintään kaksi 1 momentissa tarkoitettua ympäristötointa tai käytettävä niihin vähintään kymmenen prosenttia toimintaohjelman menoista. Ympäristötoimia koskevista vaatimuksista säädetään lisäksi EU:n hedelmä- ja vihanneslainsäädännössä.

22 §

Tuottajaorganisaatiotuen kustannusten tukikelpoisuus ja tuen enimmäismäärä

Tuottajaorganisaatiotuella voidaan korvata sellaiset 20 ja 21 §:ssä tarkoitettujen toimenpiteiden ja toimien toteuttamisesta aiheutuneet tarpeelliset ja kohtuulliset kustannukset, jotka ovat syntyneet hyväksytyn toimintaohjelman toteuttamisen aloittamisen jälkeen. Tukikelpoisista kustannuksista ja niitä koskevista rajoituksista säädetään lisäksi EU:n hedelmä- ja vihanneslainsäädännössä. Tukikelpoisista kustannuksista annetaan tarkempia säännöksiä valtioneuvoston asetuksella EU:n lainsäädännössä säädetyissä rajoissa.

Tuottajaorganisaatiotuen enimmäismäärästä säädetään EU:n hedelmä- ja vihanneslainsäädännössä.

Eduskunnan vastaus EV 12/2018 vp

Tuottajaorganisaatiotuen enimmäismäärän korottamisen edellytyksistä säädetään markkinajärjestelyasetuksen 34 artiklassa. Asetuksen 34 artiklan mukaisen, tuen enimmäismäärän korottamisen edellytyksenä olevan alle 20 prosentin markkinaosuuden täyttymisestä säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

23 §

Hedelmä- ja vihannesalan tuottajaorganisaation toimintarahasto

Hedelmä- ja vihannesalan tuottajaorganisaation velvollisuudesta ilmoittaa vuosittain arvio toimintarahastonsa suuruudesta seuraavana toimintaohjelman toteuttamisvuonna säädetään EU:n hedelmä- ja vihanneslainsäädännössä. Ilmoitus annetaan Maaseutuvirastolle. Ilmoituksessa on esitettävä tiedot, joiden perusteella voidaan arvioida toimintarahaston suuruus ja kaupan pidetyn tuotannon arvo. Maaseutuvirasto voi antaa tarkempia määräyksiä ilmoituksessa esitettävistä tiedoista.

Ilmoituksen esittämisen määräajasta säädetään EU:n hedelmä- ja vihanneslainsäädännössä. Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa EU:n hedelmä- ja vihanneslainsäädännössä sallittuja säännöksiä myöhemmästä määräajasta, jos tämä on tarpeen sen varmistamiseksi, että tuottajaorganisaatiolla on riittävästi aikaa koota ilmoitettavat tiedot.

Hedelmä- ja vihannesalan tuottajaorganisaation on järjestettävä toimintarahaston kirjanpito siten, että tilintarkastajat voivat vuosittain tunnistaa, tarkastaa ja varmentaa toimintarahastoon liittyvät menot. Toimintarahaston kirjanpitoa koskevista vaatimuksista voidaan antaa tarkempia säännöksiä valtioneuvoston asetuksella EU:n lainsäädännössä säädetyissä rajoissa.

24 §

Tuottajaorganisaatiotuen hakemisen yhteydessä esitettävät tiedot

Tuottajaorganisaatiotukea koskevan hakemuksen yhteydessä on esitettävä toteutettuja toimenpiteitä ja toimia sekä niistä aiheutuneita kustannuksia koskeva selvitys. Tuen hakemisesta ja maksamisesta säädetään lisäksi EU:n hedelmä- ja vihanneslainsäädännössä. Maaseutuvirasto voi antaa tarkempia määräyksiä esitettävistä tiedoista.

25 §

Tuottajaorganisaation toimintaohjelman muutokset

Hedelmä- ja vihannesalan tuottajaorganisaation velvollisuudesta hakea hyväksyttyä toimintaohjelmaa koskeville muutoksille ennakolta hyväksymistä ja muutosten hyväksymisen edellytyksistä säädetään EU:n hedelmä- ja vihanneslainsäädännössä. Maaseutuvirasto päättää hakemuksesta muutosten hyväksymisestä. Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa säännöksiä hakemisen määräajasta.

Sen estämättä, mitä 1 momentissa säädetään, hedelmä- ja vihannesalan tuottajaorganisaatio voi muuttaa toimintaohjelmaansa sen toteuttamisvuoden aikana ilman hyväksymistä, jos kyseessä on vähäinen muutos, jolla ei ole vaikutusta toimenpiteiden toteutumisen kannalta, ja jos se ilmoittaa muutoksesta Maaseutuvirastolle viipymättä muutostarpeen tultua ilmi.

Eduskunnan vastaus EV 12/2018 vp

38 §

Ruhonluokitusasteikot

Teurastamon velvollisuudesta luokittaa nautaeläinten ja sian ruhot ja luokituksessa käytettävästä ruhonluokitusasteikosta säädetään markkinajärjestelyasetuksessa. Jäsenvaltion oikeudesta sallia luokitusvelvollisuutta koskevia poikkeuksia säädetään EU:n ruhonluokituslainsäädännössä.

Jos teurastamo luokittaa lampaan ruhoja, luokitus on tehtävä ruhonluokitusasteikon mukaisesti.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan Euroopan unionin lainsäädännön asettamissa rajoissa antaa tarkempia säännöksiä luokitusvelvollisuutta koskevista poikkeuksista, jos tämä ei vaaranna edustavia hintoja koskevien tietojen keräämistä eikä tuottajien teuraseläimistä saatavien tietojen luotettavuutta. Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella voidaan antaa markkinajärjestelyasetuksessa sallittuja täydentäviä säännöksiä ruhonluokitusasteikkoa täydentävistä asteikoista, jos tämä on tarpeen ruhon tarkemman arvon määrittämiseksi.

40 §

Ruhonluokittajan hyväksyminen

EU:n ruhonluokituslainsäädännössä tarkoitetun ruhonluokituksen saa suorittaa vain Maaseutuviraston tähän tehtävään hyväksymä henkilö (*hyväksytty ruhonluokittaja*). Hyväksyminen kattaa luokituksen lisäksi ruhon punninnan ja tunnistemerkinnällä varustamisen. Maaseutuvirasto päättää hakemuksesta hyväksymisestä.

41 §

Velvollisuus ilmoittaa hintoja ja muita tietoja

Jos EU:n markkinajärjestelylainsäädännön täytäntöönpano edellyttää jäsenvaltiolta tuotteiden hintoja, määrää tai laatua taikka tuotantoa koskevien tietojen toimittamista (*hintaselvitys*) ja jos viranomaisella ei ole käytettävissään näitä tietoja eikä niitä voida hankkia julkisista tilastoista tai erillisten selvitysten avulla, niitä ovat velvollisia ilmoittamaan:

1) toimijat, jotka valmistuksen jälkeen ensi kertaa myyvät markkinoille tai ensi kertaa ostavat markkinoilla kuluttajille tarkoitettua maitoa tai maitotuotteita;

2) sianlihan ja lampaanlihan teurastamot;

3) lampaanlihan tukkukauppiaat;

4) siipikarjanlihan teurastamot ja munien pakkaamot;

5) viljan jalostajat ja toimijat, jotka vievät viljaa Suomen ulkopuolelle;

6) hedelmien, vihannesten ja hedelmä- ja vihannesjalosteiden maahantuojat ja tukkukauppiaat;

7) sokerin tuottajat ja puhdistamot;

8) naudanlihan teurastamot ja teurastamoon nautaeläimiä lähettävät toimijat;

9) etyylialkoholia tuottavat ja maahantuovat toimijat.

Eduskunnan vastaus EV 12/2018 vp

Ilmoitettavista tiedoista ja tietojen ilmoittamiseen velvollisista toimijoista annetaan tarkempia säännöksiä valtioneuvoston asetuksella EU:n lainsäädännössä säädetyissä rajoissa.

42 §

Tietojen ilmoittamisessa toimivaltainen viranomainen ja ilmoitusmenettelyt

Hintaselvityksen antamisesta vastaavan toimijan on toimitettava tiedot Luonnonvarakeskusselle, joka käsittelee tiedot ja toimittaa ne EU:n toimielimille sekä tarvittaessa päättää tietojen luovutuksesta. Edellä 41 §:n 1 momentin 7 kohdassa tarkoitetun sokerialan toimijan on kuitenkin toimitettava tiedot Maaseutuvirastolle ja 9 kohdassa tarkoitetun etyylialkoholialan toimijan Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolle. Nämä viranomaiset vastaavat edellä mainituista toimenpiteistä.

Hintaselvityksen antamisesta vastaavan toimijan on esitettävä tiedot maksutta ja helposti käsiteltävässä muodossa. Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä tietojen ilmoittamisessa käytettävistä lomakkeista ja tiedonsiirtomuodosta.

Hintaselvityksen antamisesta vastaavan toimijan on ilmoitettava tiedot ennen EU:n markkinajärjestelylainsäädännössä jäsenvaltiolle säädettyä tietojen ilmoittamisen määräaikaan siten, että viranomaisella on mahdollisuus käsitellä ja toimittaa tiedot määräajassa. Valtioneuvoston asetuksella annetaan tarkempia säännöksiä ilmoittamisen määräajoista.

46 §

Sokerijuurikkaan toimialakohtaisia sopimuksia koskevat vaatimukset

Sokerijuurikkaan toimialakohtaisia sopimuksia koskevista vaatimuksista sekä sokerin valmistajan velvollisuudesta ilmoittaa viranomaiselle toimialakohtaisia sopimuksia koskevia tietoja säädetään EU:n sokerituotantolainsäädännössä. Tiedot on ilmoitettava Maaseutuvirastolle.

Jos EU:n sokerituotantolainsäädännön täytäntöönpano edellyttää viranomaisen hyväksymän riippumattoman asiantuntijan nimeämistä taikka muun toimialasopimukseen liittyvän hallintopäätöksen tekemistä, toimivaltainen viranomainen asiassa on maa- ja metsätalousministeriö.

46 b §

Kaupan pitämisen vaatimuksiin liittyvissä hakemuksissa ja ilmoituksissa toimivaltainen viranomainen

Hakemus ja ilmoitus on toimitettava Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolle, jos kyse on viinialan tuotteista eikä kyse ole 1 momentissa tarkoitetusta tuonnista.

56 §

Hyväksytyjen toimijoiden ja hintaselvityksiä antavien toimijoiden tarkastukset

Maaseutuvirasto tarkastaa:

- 1) hyväksymistä hakevan ja hyväksytyn tarkastuslaitoksen ja muonitusvaraston hyväksymisedellytysten täyttymisen ja toiminnan vaatimustenmukaisuuden;
- 2) hyväksytyn hampun siementen tuojan hyväksymisedellytysten täyttymisen ja toiminnan vaatimustenmukaisuuden;
- 3) hyväksymistä hakevan ja hyväksytyn ruhonluokittajan hyväksymisedellytysten täyttymisen ja toiminnan vaatimustenmukaisuuden;
- 4) hintaselvityksen antamisesta vastaavan toimijan ilmoitusvelvollisuuden kattaman toiminnan vaatimustenmukaisuuden;
- 5) hyväksymistä hakevan ja hyväksytyn tuottaja- ja toimialaorganisaation hyväksymisedellytysten täyttymisen ja toiminnan vaatimustenmukaisuuden;
- 6) sokerialan yrityksen ilmoitusvelvollisuutta ja toimialasopimuksia koskevien vaatimusten noudattamisen EU:n sokerituotantolainsäädännössä edellytetyllä tavalla.

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto tarkastaa etyylialkoholiin liittyvien tietojen ilmoittamisesta vastaavan toimijan toiminnan vaatimustenmukaisuuden.

Maaseutuvirastolla on sille tämän pykälän nojalla kuuluvien tarkastustehtävien hoitamiseksi oikeus päästä hyväksymistä hakevan ja hyväksytyn toimijan hyväksymisen kohteena olevaa toimintaa koskeviin tiloihin ja tarkastaa tuotteet, laitteet, asiakirjat ja kirjanpito hyväksymisedellytysten täyttymisen ja toiminnan vaatimustenmukaisuuden varmistamisen edellyttämässä laajuudessa. Jos hyväksytyn hampun siementen tuojan tuomia hampun siemeniä käyttää muu kuin hyväksytty hampun siementen tuoja, Maaseutuvirastolla on lisäksi oikeus päästä tuotteiden käyttäjän tiloihin ja tarkastaa edellä mainitut seikat tuotteiden käytön vaatimustenmukaisuuden valvonnan edellyttämässä laajuudessa. Tarkastusta ei kuitenkaan saa suorittaa pysyväisluonteiseen asumiseen käytettävässä tilassa.

Maaseutuvirastolla ja Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolla on oikeus päästä hintaselvityksen ja etyylialkoholiin liittyvien tietojen antamisesta vastaavan toimijan tiloihin ja tarkastaa ilmoitusvelvollisuuden kattamaan toimintaan liittyvät asiakirjat ja kirjanpito ilmoitusvelvollisuuden noudattamisen ja ilmoitettujen tietojen oikeellisuuden varmistamisen edellyttämässä laajuudessa. Tarkastusta ei kuitenkaan saa suorittaa pysyväisluonteiseen asumiseen käytettävässä tilassa.

58 §

Kaupallisten asiakirjojen tarkastukset

Tulli tarkastaa EU:n markkinajärjestelylainsäädännössä tarkoitettua tukea tai muuta korvausta saavan horisontaaliasetuksessa tarkoitettut kaupalliset asiakirjat.

Tullilla on oikeus päästä EU:n markkinajärjestelylainsäädännössä tarkoitettua tukea tai muuta korvausta saavan toimijan tiloihin ja tarkastaa tämän mainittuun toimintaan liittyvät asiakirjat ja kirjanpito tuen tai korvauksen myöntämisedellytysten tai maksun perusteiden oikeellisuuden varmistamisen edellyttämässä laajuudessa. Tarkastusta ei kuitenkaan saa suorittaa pysyväisluonteiseen asumiseen käytettävässä tilassa.

Eduskunnan vastaus EV 12/2018 vp

58 b §

Kaupan pitämisen vaatimuksiin liittyvät Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston tarkastukset

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto tarkastaa EU:n kaupanormilainsäädännössä tarkoitettujen toimijoiden toiminnan ja näiden hallinnassa olevien tuotteiden ja asiakirjojen vaatimustenmukaisuuden mainitussa lainsäädännössä tarkoitettulla tavalla, kun kyse on viinialan tuotteista lukuun ottamatta 58 a §:ssä tarkoitettuja tarkastuksia.

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto vastaa sille 46 b ja 46 c §:n nojalla kuuluvan hyväksymisen, todistuksen, luvan tai vapautuksen myöntämisedellytysten täyttymisen varmistamiseksi tarvittavista tarkastuksista.

60 §

Todentamisviranomaisen tarkastukset

Maatalouden tukien toimeenpanosta annetun lain (192/2013) 39 §:ssä tarkoitettu *todentamisviranomainen* voi horisontaalasetuksen 9 artiklassa säädetyn lausunnon myöntämiseksi välttämättömien tutkimusten tekemiseksi sekä muiden erikseen EU:n lainsäädännössä todentamisviranomaisen tehtäväksi säädettyjen tarkastusten suorittamiseksi tehdä tarkastuksia niissä viranomaisissa tai yhteisöissä, jotka suorittavat maksajavirastolle säädettyjä tehtäviä, taikka tuensaaajan tai interventiovarastonpitäjän luona.

Tarkastusta suorittavalla on oikeus tarkastaa tehtävänsä edellyttämässä laajuudessa tuensaaajan ja interventiovarastonpitäjän rakennukset, toimitilat ja muut tuen tai korvauksen maksamisen taikka hyväksymisen edellytyksenä olevat olosuhteet. Tarkastusta ei kuitenkaan saa suorittaa pysyväisluonteiseen asumiseen käytettävässä tilassa.

Todentamisviranomaisella on salassapitosäännösten estämättä oikeus saada viranomaisilta tarkastustehtävän suorittamiseksi välttämättömiä tietoja.

Tarkastustehtävää suoritettaessa todentamisviranomaiseen sovelletaan rikosoikeudellista virkakavastuuta koskevia säännöksiä. Vahingonkorvausvastuusta säädetään vahingonkorvauslaissa.

73 §

Tuen maksaminen ennakolta tai useassa erässä

Sen lisäksi, mitä EU:n markkinajärjestelylainsäädännössä säädetään tuen maksamisesta ennakolta, vientituen maksamiseen ennakolta sovelletaan, mitä vientitukiasetuksen 37 artiklassa säädetään.

Sen lisäksi, mitä EU:n markkinajärjestelylainsäädännössä säädetään jäsenvaltion velvollisuudesta maksaa tukea useassa erässä, voidaan tuottajaorganisaatiotukea maksaa hakemuksesta useassa erässä EU:n hedelmä- ja vihanneslainsäädännössä säädetyn edellytyksin. Lisäksi edellytyksenä on, että yksittäinen erä ei ole määrältään vähäinen. Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä maksettavan erän vähimmäismäärästä.

Mehiläishoitotukea voidaan maksaa hakemuksesta useassa erässä toteutetuista toimenpiteistä aiheutuneiden kustannusten mukaisesti, ei kuitenkaan useammin kuin kerran kuukaudessa.

Eduskunnan vastaus EV 12/2018 vp

85 §

Hintaselvityksiin liittyvät hallinnolliset pakkokeinot

Jos hintaselvityksen antamisesta vastaava 41 §:ssä tarkoitettu toimija ei toimita tietoja asetetussa määräajassa, Maaseutuvirasto voi antaa sokerialan toimijalle, Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto etyylialkoholialan toimijalle ja Luonnonvarakeskus muille toimijoille määräyksen toimittaa puuttuvat tiedot asettamassaan määräajassa.

Maaseutuvirasto voi asettaa sokerialan toimijalle, Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto etyylialkoholialan toimijalle ja Luonnonvarakeskus muulle tietojen antamiseen velvolliselle toimijalle tietojen toimittamista koskevan määräyksen noudattamisen tehosteeksi uhkasakon. Uhkasakosta säädetään uhkasakkolaissa (1113/1990).

87 §

Maataloustuotteiden markkinajärjestelysäännösten rikkominen

Joka tahallaan

2) harjoittaa EU:n ruhonluokituslainsäädännössä tarkoitettua ruhonluokitusta ilman 40 §:ssä tarkoitettua hyväksymistä,

4) rikkoo EU:n kaupanormilainsäädännössä tai 46 a, 46 d tai 46 e §:n nojalla annetussa asetuksessa säädettyä määritelmää, nimitystä, luokittelua, esillepanoa, merkintää, pakkaamista, ulkonäköä, koostumusta, ominaisuutta, käsittelyä, alkuperää, tuotantopaikkaa, tuotantomenetelmää, tuotannossa käytettäviä aineita, säilytystä, varastointia, kuljetusta, toimittamista, asiakirjaa, varmentamismenettelyä, aineiden käytön tai menetelmien rajoitusta, toimijan tunnistamista tai rekisteröitymistä, tietojen kirjaamista, ilmoitusvelvollisuutta tai määräaikaa koskevaa kaupan pitämisen vaatimusta taikka 46 d §:ssä säädettyä ilmoitusvelvollisuutta,

on tuomittava, jollei siitä muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, *maataloustuotteiden markkinajärjestelysäännösten rikkomisesta* sakkoon.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20.

Tämän lain voimaan tullessa vireillä olevaan asiaan sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Eduskunnan vastaus EV 12/2018 vp

Helsingissä 9.3.2018

Eduskunnan puolesta

puhemies

pääsihteeri